

12th Prague Workshop on Catheter Ablation with Live Demonstrations

Petr Pařízek, Luděk Haman

I. interní klinika FN Hradec Králové

Interv Akut Kardiolog 2009; 8(3): 161–162

Ve dnech 5.–7. dubna 2009 se v Praze konal již 12. workshop věnovaný katetrizačním ablacím srdečních arytmií. Workshop pořádaný Klinikou kardiologie IKEM (J. Kautzner, J. Bytešník, R. Čihák, P. Peichl, V. Vančura, D. Wichterle, K. Sedláček, P. Hlívák, A. Kamal) a Nemocnicí Na Homolce (P. Neužil, M. Táborský, L. Šedivá), za podpory Pracovní skupiny pro arytmie a kardiostimulaci České kardiologické společnosti, se stal již tradičním každoročním setkáním kardiologů, kteří se zabývají problematikou srdeční elektrofyziologie a katetrizačních ablací arytmií. Na letošní ročník přijelo celkem 180 (65 domácích a 115 zahraničních) registrovaných účastníků, především ze států střední, severní a východní Evropy. Vysoký počet zahraničních účastníků svědčí pro to, že z původní „domácí“ vzdělávací akce se workshop stal významnou odbornou událostí mezinárodního významu a zájmu. Pozvání přijalo celkem 14 zahraničních přednášejících, hlavní náplní workshopu bylo 9 přímých přenosů. Ve čtyřech přímých přenosech byly demonstrovány různé techniky katetrizační ablace fibrilace síní (FS) a část programu byla věnována i ablacím běžných arytmií.

Odpolední program prvního dne byl věnován teoretickým přednáškám a dvěma přímým přenosům. O anatomii pro elektrofyziology přednášel M. Didenko (St. Petersburg), o přínosu elektrofyziologického vyšetření M. Antz (Oldenburg) a o biofyzikálních aspektech radiofrekvenční ablace H. Nakagawa (Oklahoma), který se v další přednášce věnoval ještě problematice autonomních ganglií v levé síni. R. Cappato (Milan) nás seznámil s daty (1995–2006) z mezinárodního registru katetrizačních ablací pro fibrilaci síní, který čítá více než 25 tisíc pacientů. V další sekci následovaly teoretické přehledy o ablací typického flutteru síní a AV nodální reentry tachykardie. A. Skanes (London, Ontario) poté předvedl katetrizační ablací kavotrikuspidálního isthmu s užitím katétru s 8 mm tipem. I přes příznivou anatomii (dle intrakardiálního ultrazvuku) a časnou terminaci běžící arytmie, bylo dosažení kompletní bidirekční blokády vedení isthmem poněkud problematické. Ve druhém přímém přenosu

měl T. Leewalter (Paderborn) původně předvést ablaci pomalé AV uzlové dráhy. Nicméně provedené elektrofyziologické vyšetření neprokázalo vyvolatelnost AVNRT a naopak odhalilo ektopickou síňovou tachykardii lokalizovanou na crista terminalis. V přímém přenosu jsme pak viděli úspěšnou eliminaci tachykardie. Program byl ukončen uvítací recepcí v kongresových prostorách IKEMu.

Druhý den zahájil přenos z Nemocnice Na Homolce. V. Reddy (Miami) předvedl uzávěr ouška levé síně katetrizační cestou pomocí systému Watchman (Atritech, nitinolový samoexpandibilní „košík“, síňová strana pokryta permeabilním polyesterovým materiálem). Pro nemocné s vysokým rizikem tromboembolizmu a kontraindikací antikoagulační léčby představuje tento systém možnost redukce rizika tromboembolizmu, i když jeho použití je zatím ve fázi klinických studií. Následovaly dvě zajímavé přednášky přibližující význam a možnost detekce síňových fibrotických změn – R. MacLeod (Salt Lake City) a A. Sinha (Coburg). Další dopolední přímé přenosy (předcházené teoretickou přednáškou) již byly zaměřeny na nové technologie v katetrizační ablací FS. J. Kautzner provedl izolaci plicních žil pomocí robotické navigace speciálním sheathem robotické ruky (Hansen Medical). Elegantní výkon v rukou zkušeného operátora proběhl velmi rychle, izolace plicních žil nastolila sinusový rytmus a celkový skiaskopický čas nepřesáhl 5 minut. Následující izolaci plicních žil provedl V. Reddy pomocí laserového balónu. Touto zatím experimentální metodou, která umožňuje i vizualizaci ostia plicních žil (po okluzi plicní žíly nafouknutím balónu) a tím i vizuální navigaci aplikace laserové energie, byl proveden opět rychlý a elegantní výkon vedoucí rychle k cílovému momentu. Na rozdíl od robotické navigace lze tento systém použít však jen pro paroxysmální FS. P. Neužil nám ve své přednášce představil rotační angiografický přístroj Dyna CT-high speed, který lze při výkonech použít pro zobrazovací integraci. Odpolední program druhého dne byl věnován katetrizační ablací akcesorních spojek a poinfarktových komoro-

vých tachykardií. Po teoretických přednáškách provedl Ch. Piorkowski (Leipzig) katetrizační ablací akcesorní spojky pomocí magnetické navigace systémem Stereotaxe. Akcesorní spojka na levé volné stěně však ablaci vzdorovala (opakované recidivy vedení) a její odstranění přinesla až konverze na klasickou manuální navigaci operátorem (se změnou ablačního katétru a podporou říditelného zavaděče). Při katetrizační ablací poinfarktové komorové tachykardie (Zeppenfeld K, Leiden) nebyla komorová tachykardie inducibilní, a proto byla provedena substrátová katetrizační ablace v okolí menší jizvy u mitrálního anulu pomocí pacemappingu. Poslední sekce druhého dne byla věnována čtyřem vybraným kazuistikám účastníků workshopu a program byl ukončen společnou recepcí v příjemné a přátelské atmosféře v překrásných prostorách Francouzské restaurace Obecního domu.

Zavěrečný den (dopoledne) workshopu byl opět věnován dalším novějším technikám katetrizační ablace FS. Po teoretických přednáškách demonstroval B. Schumacher (Bad Neustadt) izolaci plicních žil pomocí kryobalónu. Jde opět o metodu využitelnou zejména pro ablací paroxysmální formy FS. S. Themistoclakis a A. Bonso (Mestre) předvedli použití speciální ultrazvukové sondy vybavené senzorem podobným jako v technologii elektroanatomického mapování CARTO (CartoSound). Díky tomuto uspořádání lze získat „on-line“ mapu levé síně obkreslením kontur echokardiografických obrazů ze sondy zavedené uprostřed pravé síně ještě před transseptální punkcí. Technologie lze využít i k přesné registraci CT angiogramu levé síně, což bylo názorně demonstrováno. Poté byla provedena katetrizační ablace s obkroužením ostí plicních žil již za pomoci navigace v anatomicky přesném CT angiogramu. Všechny výkony skončily úspěšně a bez komplikací.

Letošní workshop tak přinesl další možnosti seznámit se s novými technologiemi pro katetrizační ablací FS. Cílem těchto novinek je zejména zjednodušení a zrychlení výkonu při zachování, či dokonce zvýšení efektivity ablace FS, tak aby byl tento výkon dostupný pro větší počet našich

pacientů. Zejména „balónové technologie“ či různé formy robotické navigace představují největší naději do budoucna. Organizátoři nepochybně ani na klasické arytmie, kterým byl na workshopu věnován také dostatečný prostor. S určitou nadsázkou by se dalo konstatovat, že složité výkony „šly“ zdánlivě jednoduše a naopak jednoduché ablace klasických arytmí nebyly vůbec „jednoduché“. Tyto pocity jsou nám konečně velmi dobře známy i z naší každodenní pracovní reality.

Dvanáctý ablační workshop nesporně splnil naše očekávání. Všichni přednášející a katetrizující lékaři jsou předními odborníky v oboru a své úlohy se zhostili se ctí. Přímé přenosy z katetrizčních sálů proběhly bez komplikací a i přes provádění tak náročných zákroků, jako je katetrizční ablace FS, se dařilo dodržovat časový plán.

Závěrem nelze než poděkovat organizátorům z Kliniky kardiologie IKEM a Nemocnice Na Homolce za vynikající organizaci workshopu

a popřát jim do dalšího ročníku mnoho úspěchů a štěstí ve výběru témat, přednášejících, pacientů... Budeme se těšit na shledanou při třináctém ročníku.

MUDr. Petr Pařízek, Ph.D.

I. interní klinika FN Hradec Králové
Sokolská 581, 500 05 Hradec Králové
parizek@fnhk.cz
